

LËNDA MËSIMORE: Procedurat e punës në hematologji dhe transfuzion

Klasa	Klasa 12
Titulli i Kualifikimit:	Teknik Laboratori mjekësor
Vlera e Kredive të Modullit:	8 Kredi (160 orë mësimore)
Niveli i Modullit në KKK:	Niveli 4 i KKK
KODI:	MTL6-12-SH
Rezultatet Mësimore (RM) të Modullit “Procedurat e punës në hematologji dhe transfuzion”	
RM12: Nënësi përshkruan mekanizmat e hemostazës duke shpjeguar rëndësinë e Transfuzionit	
RM13: Nxënësi dallon mjetet dhe pajisjet për përcaktimin e grupeve të gjakut duke zbatuar rregullat e punës në laborator	
RM14: Nxënësi zbaton rregullat e marrjes së mostrës së gjakut për përcaktimin e antigjeneve ABO në pjatë dhe tuba dhe përcakton faktorin Rh duke përshkruar antigenet e sistemit Rh	
RM12: Nxënësi përshkruan mekanizmat e hemostazës duke shpjeguar rëndësinë e Transfuzionit	
Kriteret e Vlerësimit të nxënësit: Nxënësi:	
<ul style="list-style-type: none">- Shpjegon përcaktimin e kohës së gjakëderdhjes sipas metodës së Gjikut dhe Ajvijut;- Shpjegon kohën e kuagulimit të gjakut sipas metodës së Lijut dhe Vajtit;- Përshkruan përcaktimin e kohës së koagulimit të plazmës të rekalifikuar;- Përshkruan metodën e përcaktimit të retrahimit të koagulimit sipas metodës së Tokantinsit;- Përshkruan metodën e përcaktimit parcial të kohës së tromboplastinës përmes metodës së Rodmanit;- Identifikon mënyren e përcaktimit të kohës së protrombinës sipas metodës së Kvikut;- Përshkruan përcaktimin e kohës së trombinës;- Përshkruan mënyrën e përcaktimit të koncentrimin të fibrinogjenit përmes metodës së Fovelit;- Përshkruan mënyren e hulumtimit të aktivitetit fibrinolizues të gjakut sipas metodës së Bukelit;- Përshkruan përcaktimin e kohës së euglobulinës.	
Kushtet e nevojshme:	
<ul style="list-style-type: none">- Klasë mësimore, kabineti i pajisur me mjete materiale të nevojshme- Media didaktike si videprojektor dhe CD, materiale skematike	
Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:	
<ul style="list-style-type: none">- Objekti i hulumtimit të transfuziologjisë- Rëndësia teorike dhe praktike e transfuziologjisë për mjekësinë- Hemostaza fiziologjike	

- Faza vaskulare e hemostazës
- Faza trombocitare e hemostazës
- Koagulimi i gjakut
- Faktorët e koagulimit të gjakut
- Inhibitorët e koagulimit të gjakut
- Sistemi fibrinolizues i gjakut
- Faktorët e fibrinolizës (plazminogjen, plazmin dhe aktivatorët e plazminogjeneve)
- Inhibitorët e fibrinolizës
- Ecuria e fibrinolizës

Shkathësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Bën përcaktimit të kohës së gjakderdhjes sipas metodës së Gjikut;
- Dallon testet për hulumtimin e funksionit të trombociteve (adhezioni dhe agregacioni i trombociteve),
- Dallon testet për zbulimin e zvoglimit të aktivitetit të faktorëve të koagulimit dhe teste që përdoren për përcaktimin e zmadhimit të koagulabilitetit të gjakut (koagulimet intravaskulare diseminuese);
- Aplikon kohën e koagulimit të gjakut sipas metodës së Lijut dhe Vajtit;

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Komunikimi korrekt
- Bashkëpunimi ngushtë me mesimdhësin/instruktorin
- Përdorimi i teknologjisë së informacionit për çështje të nevojave bazë
Punë grupore

Kërkesat për Vlerësimin e nxënësve:

Metodat e Vlerësimit:

- Pyetje –përgjigje me gojë
- Pyetje - përgjigje me shkrim (teste të standardizuara/tradicionale)
- Vlerësimi i vazhdueshëm i aktivitetit gjatë orës mësimore
- Listë – kontrolli për aspektet praktike
- Demonstrim me mjete/instrumente përkatëse
- Sjellja e nxënësit në praktikë
- Kontrollimi i ditarit të punës praktike të nxënësit
- Vëzhgim gjatë kryerjes së detyrave të planifikuara
- Detyra përfundimtare

Evidentimi i Vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kritereve të vlerësimit me karakter teorik.
- Pyetjet me gojë duhet të jenë me përgjigje të hapura
- Vlerësim i çdo nxënësi me Listë kontrolli që përmban kriteret e vlerësimit me karakter praktik, që i referohen produktit të punës dhe procesit të punës.
Kufiri minimal i kalueshmërisë në *testin me shkrim* është kur plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kritereve të vlerësimit në *Listën e kontrollit*.

RM13: Nxënësi dallon mjetet dhe pajisjet për përcaktimin e grupeve të gjakut duke zbatuar rregullat e punës në laborator

Kriteret e Vlerësimit të nxënësit: Nxënësi:

- Identifikon pajisjet laboratorike transfuziologjike;
- Zbaton detyrat themelore të shërbimit të transfuzionit të gjakut;
- Shpjegon menyren e marrjes së mostrave të gjakut dhe konservimit në paqe dhe emergjencë;
- Përshkruan rregulloret ligjore dhe etike që rregullojnë funksionimin e shërbimit të transfuzionit të gjakut;
- Shpjegon menyren e pranimit dhe përgatitjen e donatorëve për grumbullimin e gjakut, mbajtjen e dokumentacionit të duhur dhe paraqitjen e raporteve;
- Përshkruan përgatitjen e furnizimeve për grumbullimin e gjakut, montimin e shisheve dhe sigurimin e kushteve për punë aseptike;
- Zbaton masa të përgjithshme për të parandaluar komplikimet gjatë dhe pas mbledhjes së gjakut;
- Shpjegon teknikat e marrjes së plazmës nga donatorët, imunizimin e donatorëve dhe marrjen e plazmës për prodhimin e imunoglobulinave specifike, një test serumi për punën e shërbimit të transfuzionit të gjakut;
- Përshkruan marrjen, klasifikimin, centrifugimin dhe ndarjen e përbërësve nga gjaku dhe plazma në situata paqësore dhe emergjente;

Kushtet e nevojshme:

- Klasë mësimore, kabineti i pajisur me mjete materiale te nevojshme
- Media didaktike si videprojektor dhe CD, materiale skematike

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Roli i shërbimit të transfuzionit të gjakut;
- Konservimit i mostrave në kushte te zakonshme dhe emergjente;
- Rregulloret ligjore dhe etike që rregullojnë funksionimin e shërbimit të transfuzionit të gjakut
- Dhurimi i gjakut
- Përgatitja e furnizimeve për grumbullimin e gjakut, montimin e shisheve dhe sigurimin e kushteve për punë aseptike
- Komplikimet gjatë dhe pas mbledhjes së gjakut;
- Teknikat e marrjes së plazmës nga donatorët, imunizimin e donatorëve dhe marrjen e plazmës për prodhimin e imunoglobulinave specifike, një test serumi për punën e shërbimit të transfuzionit të gjakut;

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Dallon gjakun nga plazma
- Aplikon venepunkcionin te dhuruesit e gjakut
- Bën konzervimin e gjakut te dhuruar
- Zbaton masat e mbrojtjes në punë respekton rregullat e mbrojtjes së mjedisit.

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Komunikimi korrekt
- Bashkëpunimi ngushte me mesimdhnesin/instruktorin
- Përdorimi i teknologjisë së informacionit për çështje të nevojave bazë
- Pune grupore

Kërkesat për Vlerësimin e nxënësve:

Metodat e Vlerësimit:

- Pyetje –përgjigje me gojë

- Pyetje - përgjigje me shkrim (teste të standardizuara/tradicionale)
- Vlerësimi i vazhdueshëm i aktivitetit gjatë orës mësimore
- Listë – kontrolli për aspektet praktike
- Demonstrim me mjete/instrumente përkatëse
- Sjellja e nxënësit në praktikë
- Kontrollimi i ditarit të punës praktike të nxënësit
- Vëzhgim gjatë kryerjes së detyrave të planifikuara
- Detyra përfundimtare

Evidentimi i Vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Pyetjet me gojë duhet të jenë me përgjigje të hapura
- Vlerësim i çdo nxënësi me Listë kontrolli që përmban kriteret e vlerësimit me karakter praktik, që i referohen produktit të punës dhe procesit të punës.
Kufiri minimal i kalueshmërisë në *testin me shkrim* është kur plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në *Listën e kontrollit*.

RM14: Nxënësi zbaton rregullat e marrjes së mostrës së gjakut për përcaktimin e antigjeneve ABO në pjatë dhe tuba dhe percakton faktorin Rh duke përshkruar antigenet e sistemit Rh

Kriteret e Vlerësimit të nxënësit: Nxënësi:

- Përshkruan dallimin në mes të antigjeneve dhe antitropave në serologjinë e gjakut
- Përshkruan faktorët trashëgues, gjenetik dhe karakteristikat e grupeve të gjakut
- Identifikon grupet e gjakut sipas sistemit ABO
- Përshkruan interferimet në testimin e grupeve të gjakut
- Zbaton testin direkt dhe indirekt të Coombsit
- Përshkruan grupet e tjera të gjakut

Kushtet e nevojshme:

- Klasë mësimore, kabineti i pajisur me mjete materiale te nevojshme
- Media didaktike si videoprojektor dhe CD, materiale skematike

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Koncepti i antigjeneve dhe antitropave në serologjinë e grupeve të gjakut
- Trashëgimia, gjenetika, karakteristikat dhe sistemet e grupeve të gjakut
- ABO sistemi i grupeve të gjakut. Nën-grupet ABO (A1, A2, etj.)
- Statusi i RH - incidenca e popullsisë, fenotipi Rh dhe gjenotipi
- Morbus haemoliticus neonatorum
- Test i direkt dhe indirekt i Coombs-it
- Grupe të tjera të gjakut: Kell, MNS, Duffy, Lewis, Lutheran, Pp, Kidd

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Zbaton përcaktimin e grupeve të gjakut sipas sistemit ABO ne pjate
- Zbaton përcaktimin e grupeve të gjakut sipas sistemit ABO ne tuba

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Komunikimi korrekt
- Bashkëpunimi ngushte me mesimdhnesin/instruktorin
- Përdorimi i teknologjisë së informacionit për çështje të nevojave bazë

- Pune grupore

Kërkesat për Vlerësimin e nxënësve:

Metodat e Vlerësimit:

- Pyetje –përgjigje me gojë
- Pyetje - përgjigje me shkrim (teste të standardizuara/tradicionale)
- Vlerësimi i vazhdueshëm i aktivitetit gjatë orës mësimore
- Listë – kontrolli për aspektet praktike
- Demonstrim me mjete/instrumente përkatëse
- Sjellja e nxënësit në praktikë
- Kontrollimi i ditarit të punës praktike të nxënësit
- Vëzhgim gjatë kryerjes së detyrave të planifikuara
- Detyra përfundimtare

Evidentimi i Vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kritereve të vlerësimit me karakter teorik.
- Pyetjet me gojë duhet të jenë me përgjigje të hapura
- Vlerësim i çdo nxënësi me Listë kontrolli që përmban kriteret e vlerësimit me karakter praktik, që i referohen produktit të punës dhe procesit të punës.
Kufiri minimal i kalueshmërisë në *testin me shkrim* është kur plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kritereve të vlerësimit në *Listën e kontrollit*.